

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI TRONG NGHỊ ĐỊNH HƯỚNG DẪN LUẬT DOANH NGHIỆP

KHÁNH QUỲNH

Ngày 01/04/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định 47/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Doanh nghiệp (**Nghị định 47**) về doanh nghiệp xã hội (**DNXH**), doanh nghiệp nhà nước, nhóm công ty và doanh nghiệp quốc phòng an ninh với những điểm nổi bật cụ thể như sau:

Thứ nhất, cho phép DNXH được quyền chia, tách, hợp nhất, sáp nhập với doanh nghiệp khác không phải DNXH. Trong trường hợp tổ chức lại dẫn đến chấm dứt mục tiêu xã hội, môi trường trước hạn đã cam kết và giải thể DNXH, bên cạnh việc trả lại cho cá nhân, cơ quan, tổ chức đã viện trợ, tài trợ; chuyển cho các DNXH khác, tổ chức khác có mục tiêu xã hội tương tự số dư tài sản hoặc tài chính còn lại đối với nguồn tài sản, tài chính mà DNXH đã nhận như quy định tại Nghị định 96/2015/NĐ-CP hướng dẫn Luật Doanh nghiệp, Nghị định 47 mở rộng thêm quyền lựa chọn cho DNXH trong việc xử lý tài sản, đó là chuyển giao cho Nhà nước theo quy định của Bộ luật Dân sự.

Thứ hai, quy định chi tiết về sở hữu chéo giữa các công ty trong nhóm công ty. Cụ thể, Nghị định 47 hướng dẫn khoản 3, Điều 195, Luật Doanh nghiệp về các trường hợp được xem là "cùng nhau góp vốn, mua cổ phần của doanh nghiệp khác hoặc để thành lập doanh nghiệp mới" giữa các công ty con có cùng công ty mẹ là "doanh nghiệp có sở hữu ít nhất 65% vốn nhà nước". Theo đó, việc góp vốn, mua cổ phần của doanh nghiệp khác hoặc để thành lập doanh nghiệp gồm 03 trường hợp: (i) Cùng góp vốn để thành lập doanh nghiệp mới; (ii) Cùng mua phần vốn góp, mua cổ phần của doanh nghiệp đã thành lập; (iii) Cùng nhận chuyển nhượng cổ phần, phần vốn góp của các thành viên, cổ đông của doanh nghiệp đã thành lập. Đồng thời, "doanh nghiệp có sở hữu ít nhất 65% vốn nhà nước" được giải thích là doanh nghiệp nhà nước do Nhà nước nắm giữ từ 65% vốn điều lệ hoặc tổng số cổ phần có quyền biểu quyết trở lên.

Ngoài ra, Nghị định trao trách nhiệm cho Chủ tịch

công ty, Hội đồng thành viên, Hội đồng quản trị của công ty trong việc bảo đảm tuân thủ đúng quy định về "sở hữu chéo" khi đề xuất, quyết định góp vốn, mua cổ phần, phần vốn góp của công ty khác và cùng liên đới chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại xảy ra cho công ty khi vi phạm quy định này.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Thứ nhất, Nghị định 47 đã mang đến nhiều lợi ích cho các DNXH. Cụ thể doanh nghiệp không còn bị giới hạn trong việc duy trì tính "thuần xã hội" của mình khi chỉ được chia, tách thành DNXH hoặc hợp nhất, sáp nhập với DNXH, mà còn được phép chia, tách, hợp nhất, sáp nhập với các doanh nghiệp khác. Bên cạnh đó, các nhà đầu tư cũng sẽ có nhiều sự lựa chọn hơn khi có sự tham gia của DNXH vào thị trường mua bán, sáp nhập. Các doanh nghiệp cần lưu ý, khi thực hiện tổ chức lại DNXH cần cẩn trọng trong việc xem xét các vấn đề liên quan đến nguồn tài sản, tài chính đối với các nguồn viện trợ, tài trợ để đảm bảo đúng quy định pháp luật và các thỏa thuận với cá nhân, tổ chức liên quan.

Thứ hai, Nghị định 47 đã quy định chặt chẽ hơn về sở hữu chéo giữa các công ty trong nhóm công ty. Điều này sẽ là căn cứ pháp lý để xác định chính xác tính chất của các giao dịch, trách nhiệm và quyền hạn của các nhà quản lý doanh nghiệp cũng như cơ quan quản lý nhà nước. Do đó, các doanh nghiệp cần phải thận trọng hơn trong các giao dịch đầu tư liên quan đến góp vốn, mua cổ phần, phần vốn góp, nhận chuyển nhượng cổ phần, phần vốn góp giữa các công ty trong nhóm công ty. Vì nếu nhận thấy có sự vi phạm liên quan đến sở hữu chéo trong các giao dịch trên, Cơ quan đăng ký kinh doanh sẽ từ chối đăng ký thay đổi thành viên, cổ đông công ty. Đồng thời, doanh nghiệp có thể bị xử phạt hành chính từ 15.000.000 đồng đến 20.000.000 đồng cho hành vi "sở hữu chéo" theo quy định tại Điều 39, Nghị định 50/2016/NĐ-CP.